

All Of Us Strangersin järisyttävän vaikutuksen tuntee etenkin toisella katsomiskerralla

Elokuva-arvio|Andrew Haigh'n taiturimainen uutuus on tarina homoudesta, mutta se on myös tarina kaikista, jotka ovat menettäneet jonkun liian aikaisin. Andrew Scott tekee elämänsä roolisuorituksen.

Pekka Torvinen (Helsingin Sanomat 7.3.24)

All Of Us Strangers. Ohjaus Andrew Haigh. 106 min. K12.

★★★★★

”Hänellä on niin surulliset kasvot.”

Näin sanoo Adamin äiti Harrysta, Adamin uudesta rakkaudesta ja summaa pitkälti koko All of Us Strangers -elokuvan.

Harry näyttelee [Paul Mescal](#), jonka esiintyminen tuntuu kuin Aftersun-elokuvan jatko-osalta.

Tällä kertaa hän on kuitenkin sivuroolissa, avustamassa toisia, vielä surullisempia kasvoja. Ne kuuluvat Adamia näyttävälle [Andrew Scottille](#), jonka silmät ja suu pursuavat sanomatta jääneitä sanoja, menneisyydestä kurkottavia kipuja ja kummituksia.

Noin 45-vuotias käsikirjoittaja Adam elää yksin Lontoossa tornitalossa, jossa ei asu juuri ketään. Hän käy läpi vanhoja valokuvia, mutta läppärin ruudulla lukee vain ”EXT. TALO LÄHIÖSSÄ 1987”. Ajasta suurin osa näyttää valuvan sipsien syömiseen sohvalla ja niin tv:n kuin Lontoon siluetin tuijottamiseen. Adam on täysin eristäytynyt muusta maailmasta.

Myöhemmin Adamin ovelle koputetaan. Siellä on humalainen Harry, talon toinen asukas. Harry flirttailee ja pyytää päästä sisään. Adam leikkii hetken mukana mutta kieltäytyy.

Yhtäkkiä Adam on junassa matkalla Lontoon lähiöön Sandersteadiin. Siellä ensin kruisailulta vaikuttava toiminta vie Adamin lapsuudenkotiinsa, jossa hänen 30 vuotta aiemmin kuolleet vanhempansa ([Claire Foy](#) ja [Jamie Bell](#)) tarjoavat illallista.

Kummitustarina siis, vähän kuin [Céline Sciamman](#) Maja lapsuuden reunalla (2021). Kummitukset eivät kuitenkaan ole pelottavia, vaan luonnollisia, kosketettavia ihmisiä. Keskustelut sen sijaan ovat yliluonnollisen luonnollisia, sillä vihdoinkin Adam pääsee kertomaan ja kuulemaan kaiken sen, mikä jäi sanomatta: että hän on homo, että asiat ovat nyt paremmin, että vanhemmat ovat hänestä ylpeitä. Ei small talkia, pelkkää asiaa ja kyyneleitä.

Hän käy junalla lapsuudessa yhä useammin. Kohtaamiset vanhempien kanssa ovat yhtä aikaa kliseisen sentimentaalista terapiaa, hauskoja ja täysin mutkattomia. Ilmeisesti niiden täytyy olla juuri sellaisia Adamin käsikirjoituksessa.

Matkat avaavat Adamia niin, että hän uskaltaa päästää Harryn lähelleen. Adamin elämään tulee väriä, jopa rakkautta. Adam on yksinäinen menneisyyden homofobian ja vanhempien menettämisen takia.

Selvästi nuorempi ja ainakin seksuaalisesti paljon itsevarmempi Harry puolestaan kärsii siksi, että vaikka homoudesta on nykyisin helppo kertoa, ei hänen elämänsä jaksa kiinnostaa keskiluokkaisia vanhempia. Harry ei uskalla luottaa kuin tuntemattomiin. Missä määrin asiat ovat paremmin?

Kumpikin haluaa löytää kotiin, ja Adamille koti näyttää yhä olevan vuodessa 1987. Muu kuin kuviteltu onni on mahdotonta.

Toisella katsomiskerralla antauduin elokuvan mittaisen unen vietäväksi, ja vaikutus oli järisyttävä.

Scott tekee tässä elämänsä hienoimman roolisuorituksen. Myös Foy äitinä mutta erityisesti Bell isänä ovat uskomattomia, he tekevät ylitsevuotavan surun suullisesta käsittelystä uskottavaa katsottavaa. Mescalin lisäksi muita näyttelijöitä ei ole, eikä tarvita. [Andrew Haigh](#) on aina osannut saada näyttelijöistään parhaan irti.

Haigh'n elokuvamaisin elokuva ei yritä selittää luomaansa fantasiaa, vaan se virtaa unenomaisesti kohtauksesta ja kuvasta toiseen. Kuvaaja [Jamie D. Ramsay](#) kietoo hahmot hämärään ja heijastuksiin. Frankie Goes To Hollywoodin The Power of Love toimii proustilaisena vakiona läpi aika-avaruuden.

Ensimmäisellä katsomiskerralla elokuvan lopetus hiersi. Toisella katsomiskerralla antauduin elokuvan mittaisen unen vietäväksi, ja vaikutus oli järisyttävä. Kuka jonkun läheisen liian aikaisin menettänyt ei olisi halunnut päästä juuri sinne, minne Adam pääsee?